

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 521

Kapellen – Markt Fase 2 (Antwerpen)

Verslag van de resultaten door
middel van poefsleuven.

VAN EYNDE MEREL

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2020
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Simon Claeys, David Janssens
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Administratieve fiche	- 4 -
2	Bureauonderzoek.....	- 9 -
2.1	Archeologische voorkennis	- 9 -
2.2	Aanleiding van het onderzoek.....	- 9 -
2.3	Randvoorwaarden	- 9 -
2.4	Vraagstelling.....	- 9 -
2.5	Werkwijze en strategie	- 10 -
2.5.1	Motivering onderzoeksstrategie	- 10 -
2.5.2	Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal	- 10 -
2.6	Beschrijving geplande werken	- 12 -
3	Assessmentrapport	- 15 -
3.1	Methoden, technieken en criteria.....	- 15 -
3.2	Assessment vondsten	- 15 -
3.3	Assessment stalen	- 17 -
3.4	Conservatie assessment.....	- 17 -
3.5	Assessment sporen en lagen.....	- 17 -
3.5.1	Stratigrafie en bodemopbouw	- 19 -
3.5.1	Sporenbestand	- 24 -
3.5.2	Datering en interpretatie	- 29 -
3.5.3	Beantwoorden onderzoeksvragen	- 29 -
4	Synthese	- 31 -
4.1	Besluit gespecialiseerd publiek	- 31 -
4.1.1	Archeologische waardering.....	- 31 -
4.1.2	Potentieel tot kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek	- 31 -
5	Bibliografie.....	- 33 -
6	Sporenlijst.....	- 34 -
7	Fotolijst.....	- 35 -
8	Vondstenlijst	- 36 -
9	Lijst van figuren.....	- 37 -
10	Bijlagen	- 38 -

1 Administratieve fiche

Projectcode	2020A411
Site	Kapellen – Markt (fase 2)
Projectsigle ADEDE	KAP-MAR
Ligging	Marktpllein 2950 Kapellen
Bounding Box	Punt 1 (NO): X: 154038,366m Y: 222502,120m
	Punt 2 (ZW): X: 153828,816m Y: 222319,558m
Topografische kaart	Zie plannr. 1
Kadaster	Zie plannr. 3
Soort onderzoek	Proefsleuvenonderzoek
Aard van de vervolgw werken	Nieuwbouwappartementen
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	Simon Claeys 2017/00184
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Van Eynde M., 2020, Archeologienota Kapellen - Markt (Antwerpen) proefsleuvenonderzoek, ADEDE Archeologisch Rapport 521, Gent.
Grootte projectgebied	Ca. 3609 m ²
Periode uitvoering	Januari 2020
Thermen thesaurus Onroerend Erfgoed	nota, proefsleuvenonderzoek
Verstoorde zones	Zie plannr. 4

 ADEDE
SEARCH & RECOVERY

KAPELLEN - MARKT

Plannr. 1
Topografische kaart

2017G102 07/11/2017

© AGIV

Legende

 Projectgebied

 N

0 750
Meter

 ADEDE
SEARCH & RECOVERY

KAPELLEN - MARKT

Plannr. 2
Orthofoto 2016

2017G102 07/11/2017

© AGIV

Legende

 Projectgebied

 N

0 90
Meter

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

KAPELLEN - MARKT

Plannr. 3
GRB (kadaster)

2017G102 07/11/2017

© AGIV

Legende

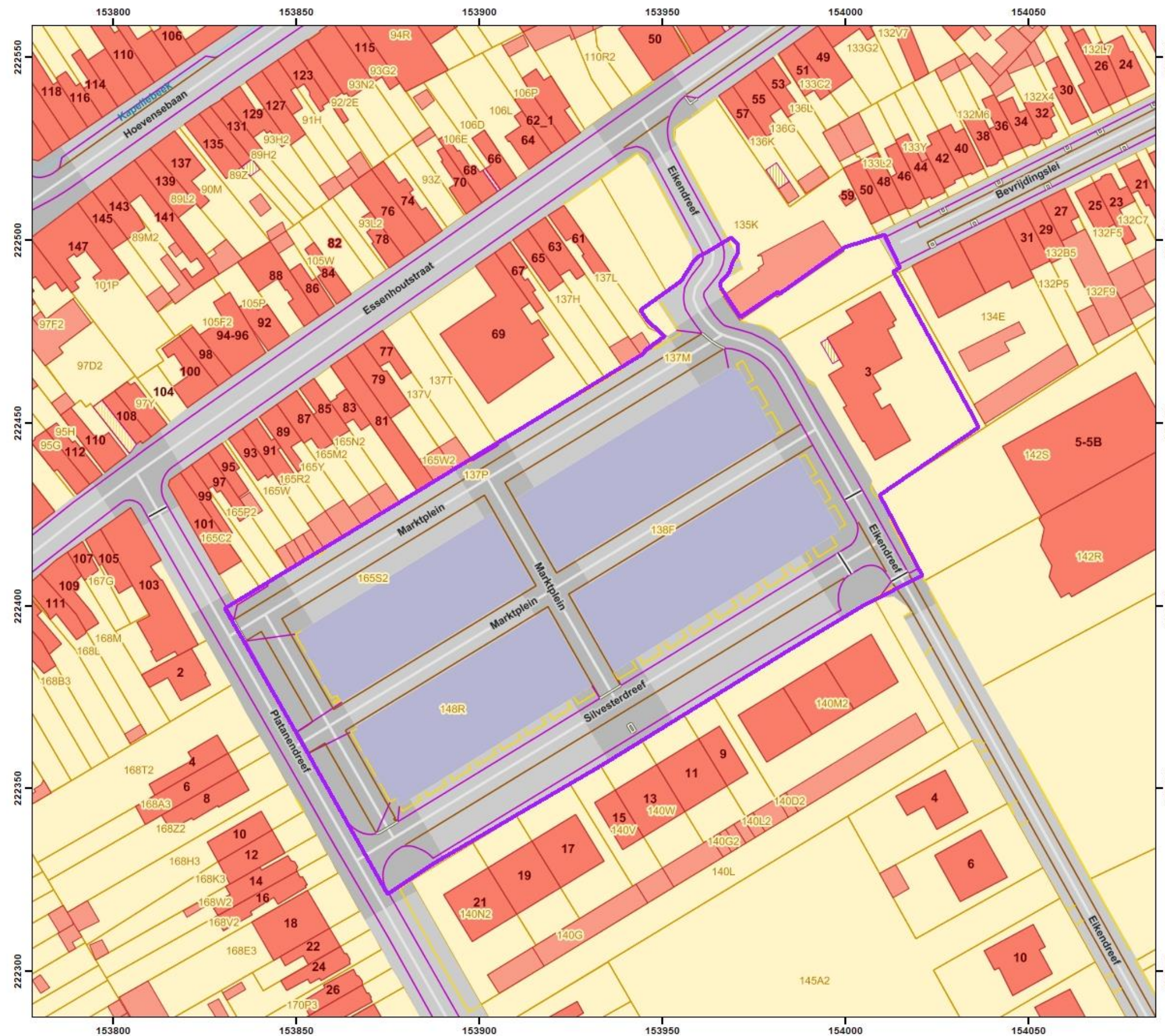
Projectgebied

N

0 75

Meter

2 Bureauonderzoek

2.1 Archeologische voorkennis

Het projectgebied ligt ter hoogte van het marktplaats te Kapellen. Voor het plangebied werd in 2017 reeds een bureauonderzoek uitgevoerd¹. Dit bureauonderzoek toonde een verwachting tot het aantreffen van archeologische sporen gezien de gunstige ligging, langdurig gebruik als akker – en weiland en enkele archeologische vondsten in de (directe) omgeving. Een complexe verticale stratigrafie wordt aan de hand van het bureauonderzoek niet verwacht. Gezien de hoge verwachting tot het aantreffen van voornamelijk grondsporen werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Verder werd binnen het onderzoeksgebied in 2018 fase 1 uitgevoerd door ADEDE bvba.² Hieruit bleek dat het oostelijke deel van het projectgebied, dat onderzocht werd in de eerste fase, reeds sterk verstoord was.

2.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij het onderzoeksgebied in een vastgestelde archeologische zone ligt, het perceeloppervlak meer dan 3000m² bedraagt en de bodemingreep meer dan 1000m². De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Eind 2017 werd een archeologienota opgesteld met projectcode 2017H19 door Studiebureau Archeologie,³ waarbij het advies tot het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek in het bijhorende Programma Van maatregelen neergeschreven werd teneinde een archeologische waardering van het terrein te bekomen. Dit onderzoek diende gefaseerd te worden uitgevoerd.

2.3 Randvoorwaarden

Het uitvoeren proefsleuvenonderzoek diende te gebeuren in 2 fases. Het huidige onderzoek omvat fase 2.

2.4 Vraagstelling

De vraagstelling binnen dit onderzoek wordt verwoord in hoofdstuk 2.3.3 van het Programma Van Maatregelen⁴. Deze worden hieronder toegelicht.

¹ Claey, S., 2017

² Janssens D., Logan M., 2018

³ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/5499>,

⁴ Claey, S., 2017

De volgende onderzoeksvragen zijn hierbij van belang:

- Zijn er archeologische sporen en/of vondstenconcentraties aanwezig binnen de grenzen van het vergunningsgebied en zo ja, wat is de afbakening hiervan in ruimte en tijd?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Wat is de aard en datering van de aanwezige archeologische sporen?
- Naar welke activiteit of soort site verwijzen de sporen?
- Zijn er sporen uit één of meerdere periodes aanwezig?
- Is verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, welke zones komen in aanmerking voor vervolgonderzoek?

2.5 Werkwijze en strategie

2.5.1 Motivering onderzoeksstrategie

Zie goedgekeurde archeologienota ID 5499 met vigerend Programma van Maatregelen⁵

2.5.2 Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal

Het voorgestelde sleuvenplan werd als dusdanig uitgevoerd. In totaal werden er 3 proefsleuven aangelegd en 4 profielputten. De proefsleuven werden aangelegd volgens het vooropgestelde programma van Maatregelen, enige afwijking hierop is dat de noordelijke sleuf verschoven werd teneinde de vernieuwde weg ten noorden niet te beschadigen en geen nutsleidingen te raken. Verder werd deze noordelijke sleuf ook onderbroken om geen nutsleidingen te beschadigen. Het voorgestelde proefsleuvenplan werd uitgebreid met een kijkvenster. Naar aanleiding van de geplande werken werd een KLIMM opgevraagd door ADEDE⁶.

In totaal werd 609,67 m² opengelegd door middel van proefsleuven en kijkvensters, omgerekend komt dit neer op 16.8% van het onderzoeksgebied. De beoogde 12.5% werd hiermee ruim behaald. De afwezigheid van sporen werd voldoende aangetoond door middel van de aangelegde proefsleuven en het kijkvenster.

Er werd getracht vondsten te recupereren uit de aanwezige lagen om een relatieve datering te bekomen van de lagen/sporen en verkleuringen, echter door de grote graad van verstoringen en de

⁵ Claeyns, S., Janssens, D., 2017

⁶ <https://klip.vlaanderen.be>

afwezigheid van antropogene sporen, met uitzondering van de recente, droeg dit niet bij tot enige kenniswinst ondanks de aanwezigheid van enkele aardewerk vondsten.

Tot slot werden er tijdens het proefsleuvenonderzoek geen noemenswaardige sporen of bijzondere contexten aangetroffen waardoor staalnames niet hebben plaatsgevonden. De onderzoeksvragen konden beantwoord worden zonder het nemen van stalen.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op maandag 27 januari 2020 waarbij de aanleg van de sleuven en kijkvensters binnen de tijdspanne van één dag hebben plaatsgevonden. Dit werd voorafgegaan door een begeleide afgraving van de verharding op woensdag 22 januari 2020. Waar nodig werd de bodem geschaafd. Daarna werden de sleuven en kijkvensters gedocumenteerd, nader onderzocht en vervolgens gedempt. Voor het afgraven werd gebruikt gemaakt van een 21 ton rupskraan met een platte graafbak van 2m breed.

De bodem werd hierbij laagsgewijs afgegraven tot op het archeologische relevante én leesbare niveau. De sleuven werden aangelegd in de C- horizont, waar nog aanwezig, die zich direct onder de teelaarde bevond op een variërende diepte van ca. 30 tot 60cm.

Het vlak en alle sporen zijn gefotografeerd en digitaal ingetekend. De foto's werden genomen met een Pentax Optio. Het digitaal inmeten geschiedde door een GPS van het type UKKO 2. Alle werkputten zijn ingemeten in Lambert-72 coördinaten.

4 profielkolommen werden aangelegd, opgeschoond en geregistreerd om het archeologische niveau na te gaan. Door de hoge graad van verstoring werd manueel nagegaan door middel van een schop waar zich het relevante archeologische niveau bevond ten einde de sleuven op het juiste niveau aan te leggen.

De bovenzijde is in alle profielen het maaiveld, het moedermateriaal vormt de onderzijde van de profielput. De diepte van elk vlak ten opzichte van het maaiveld is weergegeven volgens de Tweede Algemene waterpassing (TAW). Een enkel recent spoor is gecoupeerd, gefotografeerd en beschreven. Dit om tot een betere en onderbouwde inschatting te komen van de aard, de context en gemiddelde diepte van de aangetroffen sporen.

De weersomstandigheden waren wisselvallig in de namiddag maar niet van die aard dat zij het onderzoek bemoeilijkten.

Het terreinwerk werd uitgevoerd door archeologen Jolien Vranken en Merel Van Eynde. De daaropvolgende verwerking werd uitgevoerd door Merel Van Eynde. De digitale plannen werden hierbij verwerkt in QGIS, de lijsten in Microsoft Excel.

2.6 Beschrijving geplande werken

Zie Beschrijving geplande werken in het verslag van resultaten van het bureauonderzoek⁷

De geplande ontwikkeling van het projectgebied zal worden uitgevoerd in drie verschillende fases. In een eerste fase is de bouw van een polyvalente zaal gepland centraal binnen het projectgebied. De polyvalente ruimte omvat een cirkelvormig gebouw op de gelijkvloers met een rechthoekige eerste verdieping en rechthoekige, trapvormige ondergrondse zitput. Hiervoor zal een trapvormig vlak worden afgegraven tot een diepte van 3,95m en 4,95m ten opzichte van het huidige maaiveld over een oppervlakte van ca. 110m². De funderingen van het cirkelvormige gebouw zullen een bodemverstoring veroorzaken tot een diepte van 1,40m ten opzichte van het huidige maaiveld. Het vooronderzoek voor deze fase⁸, alsook de vervolgw werken in deze zone werden al uitgevoerd.

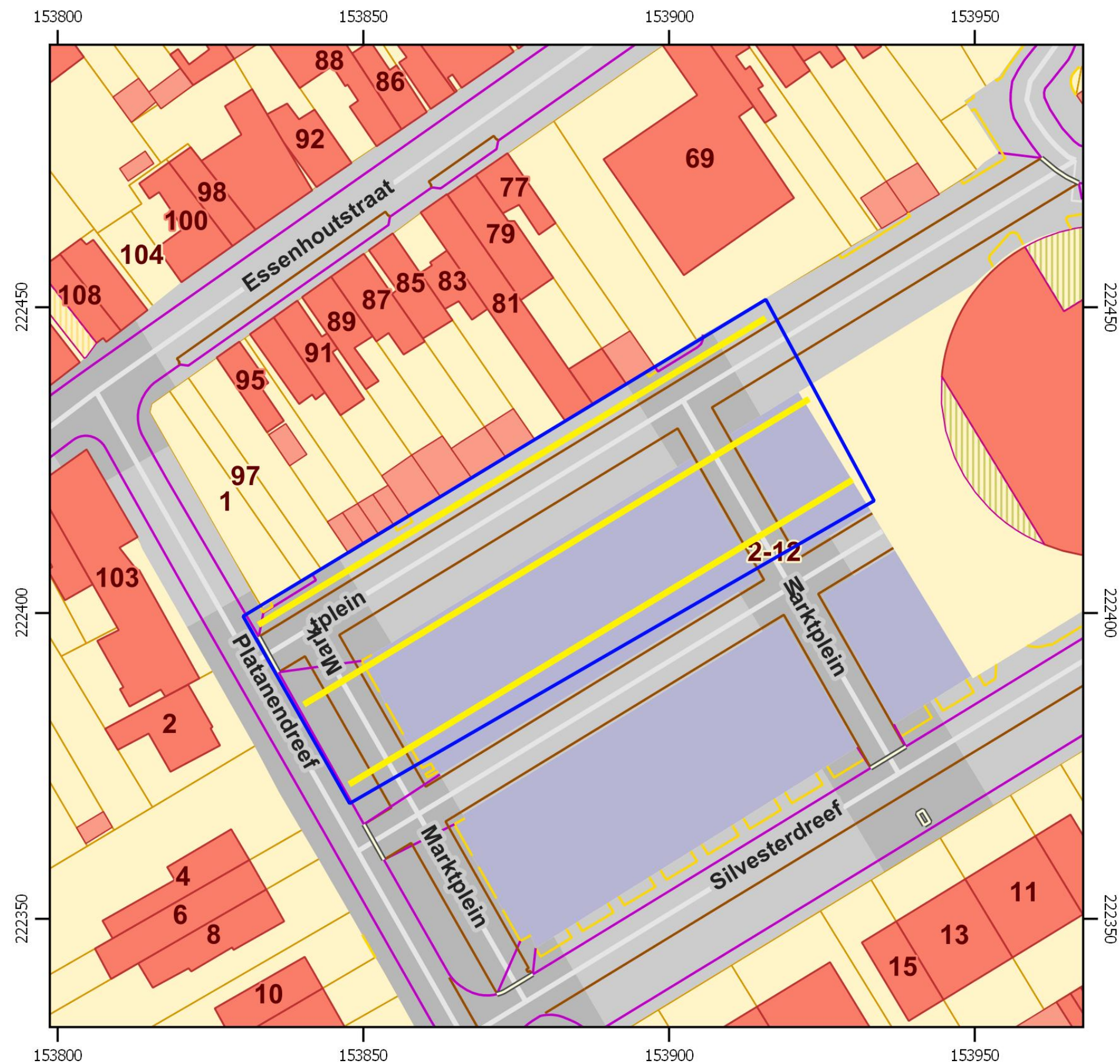
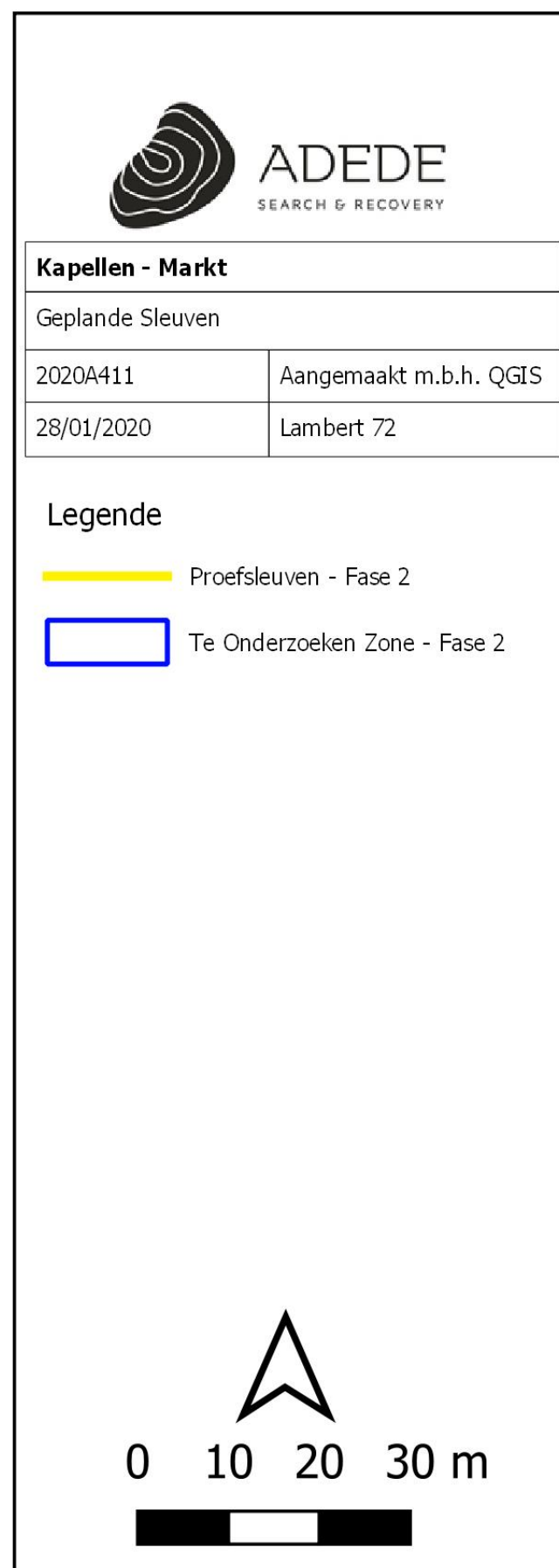
In een tweede fase zijn in de noordwestelijke hoek van het projectgebied 52 nieuwbouwappartementen voorzien. De appartementen en onmiddellijke omgeving hiervan zullen worden voorzien van een ondergrondse parkeergelegenheid. Hiervoor zal een bouwput worden aangelegd tot een diepte van 4,50m ten opzichte van het huidige maaiveld over een oppervlakte van ca. 2635m². Het huidige verslag behandelt het vooronderzoek voor deze fase.

In een derde en laatste fase in de ontwikkeling van het projectgebied zal de huidige bebouwing binnen de oostelijke zone worden afgebroken. Deze zone wordt nadien heraangelegd met een verharde weg en groenzone. Hiervoor zal de bodem niet dieper verstoord worden dan de reeds aanwezige verstoring (-0,80m ten opzichte van het huidige maaiveld) van de fundering van de bestaande bebouwing.

Ten zuiden van de appartementen en ten noorden van de polyvalente ruimte is tevens een omgevingsaanleg voorzien waarbij de reeds bestaande verstoring van de reeds aanwezige verharding (ca. -0,60m ten opzichte van het huidige maaiveld) niet zal worden overschreden.

⁷ *Claeys, S., Janssens, D., 2017, pg. 11*

⁸ *Janssens D., Logan M., 2018*

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Kapellen - Markt	
Uitgevoerde Sleuven	
2020A411	Aangemaakt m.b.h. QGIS
28/01/2020	Lambert 72

Legende

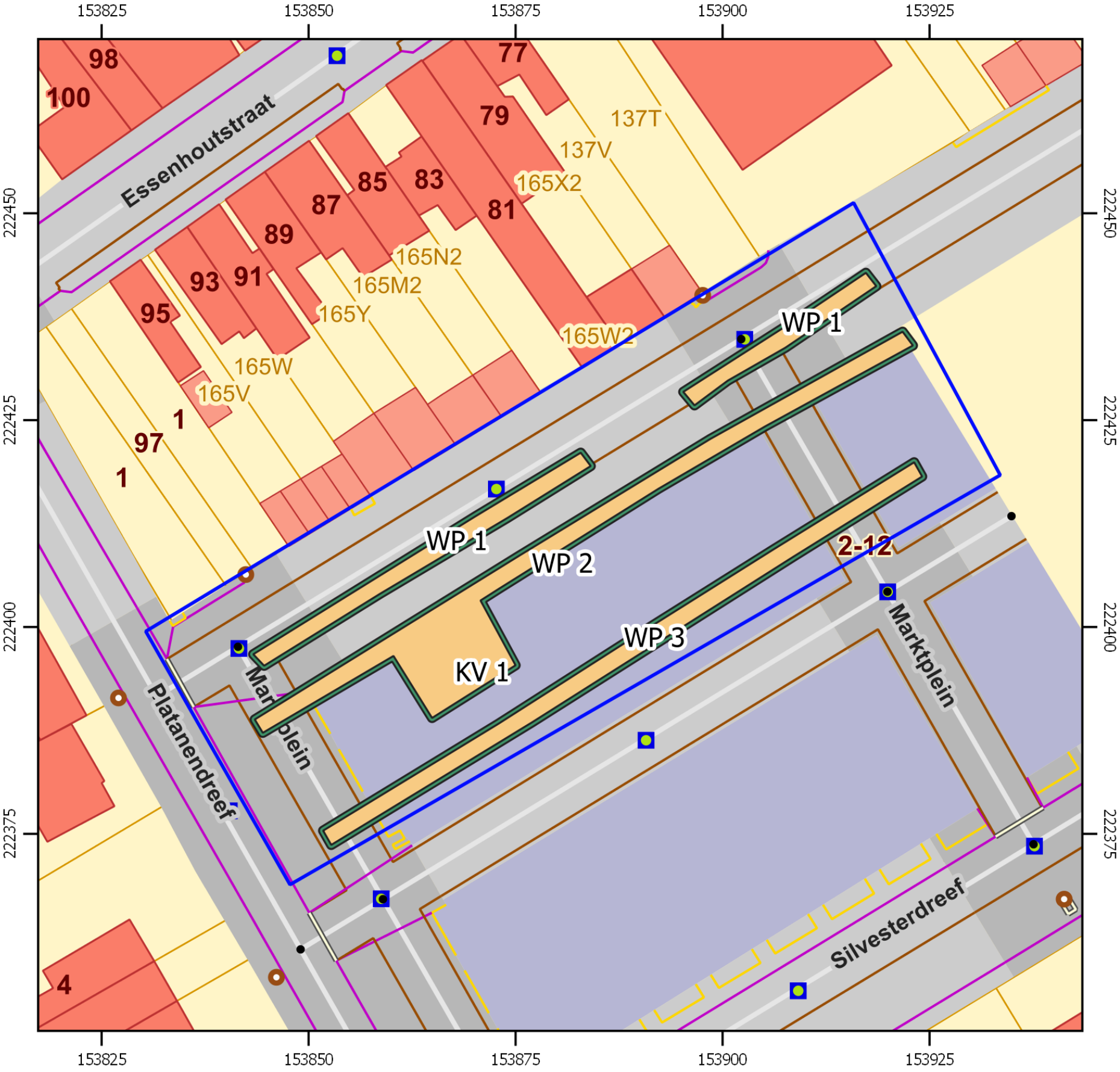
Werkputten

Maaiveld

Te Onderzoeken Zone - Fase 2

0102030 m

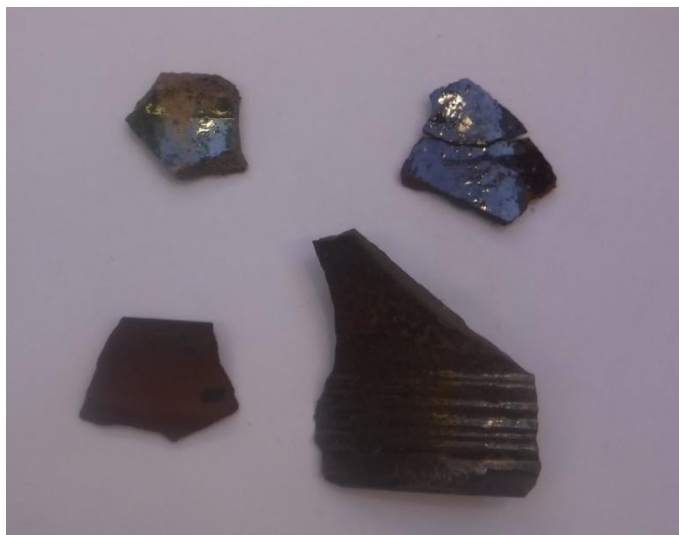
3 Assessmentrapport

3.1 Methoden, technieken en criteria

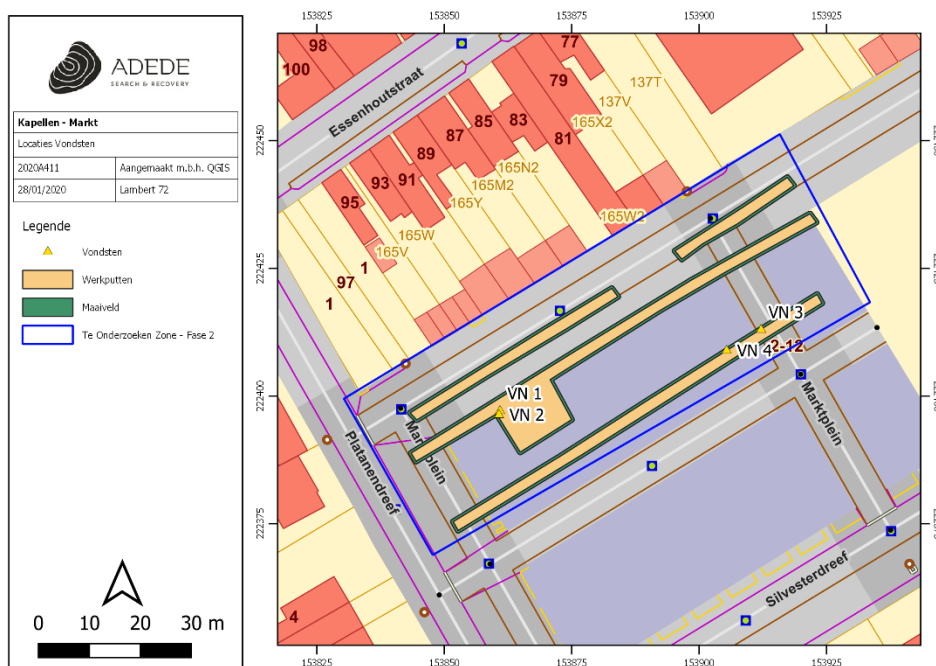
Het assessment van de sporen gebeurde grotendeels bij de uitvoering van het veldwerk. Dit werd bijgestuurd, verfijnd en aangepast op basis van de digitale plannen en coupetekeningen, de foto's en de spoorbeschrijvingen achteraf. Natuurwetenschappelijke dateringen waren tevens niet voorhanden. De interpretatie van de sporen is voornamelijk gebaseerd op de vorm, de kleur, de aflijning en de heterogene structuurvulling zoals waargenomen in het vlak. Sommige sporen/verkleuringen werden op basis van een uitbreiding verder gewaardeerd waarbij speelde de diepte eveneens een factor. Normaliter kan men een deel van de aangetroffen sporen "dateren" op basis van vondstmateriaal in hun (op)vulling. Toch dient men voor ogen te houden dat het gebruik van vondstmateriaal als daterend element niet zaligmakend is. Vondstmateriaal kan namelijk sporen relatief dateren. Soms is het materiaal niet goed dateerbaar en zelfs wanneer dat wel zo is, dient de vraag gesteld te worden wat de relatie is met het betreffende spoor en waar het zich in dat spoor bevindt. Vondsten kunnen immers op velerlei wijzen in de grond terechtkomen. Indien een site gedurende een lange periode in gebruik is geweest, dient rekening gehouden te worden met fenomenen als opspit en zwerfvuil, die het dateren van sporen kunnen bemoeilijken. Bij uitvoering van onderhavig veldwerk werd dergelijke situatie met betrekking tot het vondstmateriaal aangetroffen. Er werd vooral een uitspraak gedaan over de (mogelijke) datering op basis van hun uiterlijk (vorm, textuur en kleur).

3.2 Assessment vondsten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden in totaal 4 vondsten aangetroffen. Het gaat hier steeds om laatmiddeleeuws aardewerk. Vondst 1 is een wandfragment met koperglazuur. Verder werd nog een oxiderend gebakken randfragment (vondst 2) en geglazuurde wandscherf (vondst 3), beiden wielgedraaid, aangetroffen en een bodemfragment in geglazuurde steengoed (vondst 4). Aangezien alle vondsten in verstoorde zones werden aangetroffen, kunnen deze niet gebruikt worden om een datering te bekomen.

Figuur 1. Losse vondsten (links boven: 1, links onder: 2, rechts boven: 3 en rechts onder: 4)

Figuur 2. Locaties aangetroffen vondsten.

3.3 Assessment stalen

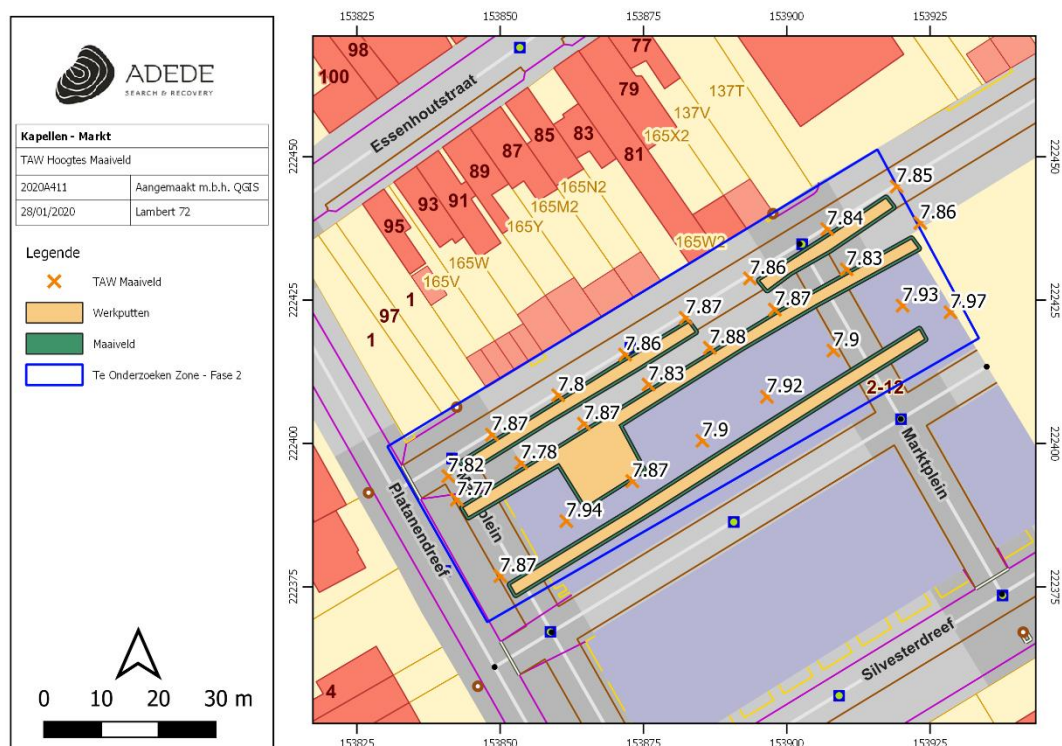
Niet van toepassing, er werden geen staalnames genomen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

3.4 Conservatie assessment

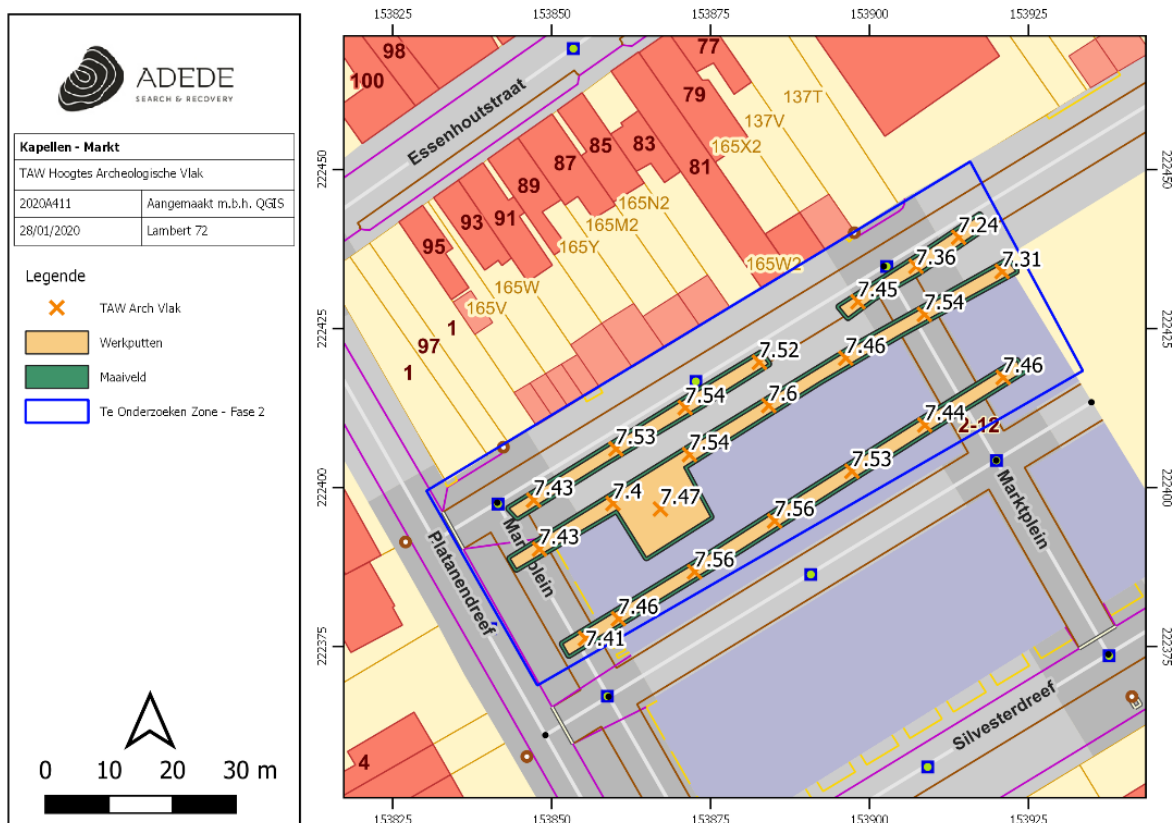
Niet van toepassing

3.5 Assessment sporen en lagen

Het onderzoeksveld was verhard en in gebruik als parking. De verharding bestond variërend uit asfalt en klinkerverharding, gevolgd door een stabilisélaag maar daaronder een 20 cm dikke zandlaag. De gemiddelde hoogte van het maaiveld bedroeg 7.8m TAW en heeft een zeer lichte helling. In het zuiden bedroeg dit 7.9m TAW, terwijl het noorden zich rond 7.8m TAW bevond.

Figuur 3. TAW-hoogtes van het maaiveld

Figuur 4. TAW-hoogtes archeologisch vlak.

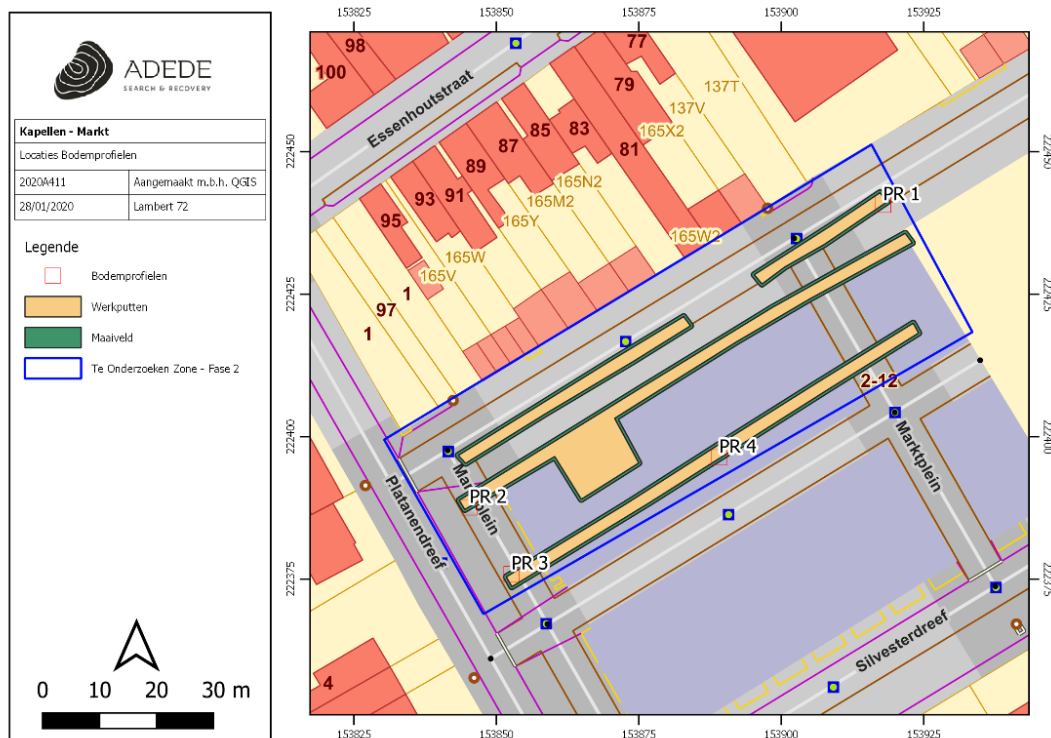

Figuur 5. Overzichtsfoto's werkput 1-3.

3.5.1 Stratigrafie en bodemopbouw

Binnen het onderzoeksgebied werden op vier locaties bodemprofielen gedocumenteerd en beschreven. Bodemprofiel 1 werd aangelegd in het oosten van proefsleuf 1. Profiel 2 werd in het

westen aangelegd in proefsleuf 2. In proefsleuf 3 bevond bodemprofiel 3 zich in het zuiden en bodemprofiel 5 bevond zich centraal in deze sleuf.

Figuur 6. Locatie bodemprofielen.

Een algemene interpretatie van de bodem binnen het onderzoeksgebied beschrijft twee verschillende situaties. Een eerste, meest voorkomende, toont een reeds vergraven toplaag die doorheen de C-horizont reikte, lokaal zelfs was de C-Horizont volledig vergraven. Dit verklaart tevens de diepte van de huidige Ap horizont die tot ca. 95 cm diep reikt, dit terwijl in het minst verstoorde deel de dikte van de A-horizont eerder 30-35cm bedraagt. Een mogelijke verklaring voor de aanleg van de vermoedelijke dump/bouwputten (infra) is dat deze plaatsgevonden hebben voorafgaand aan de aanleg van de huidige parking, voor het eerst zichtbaar op de orthofoto uit 1979 - 1990⁹.

⁹ <https://www.geopunt.be>

Figuur 7. Situering van het projectgebied op de orthofoto 1971

Figuur 8. Situering van het projectgebied op de orthofoto 1979 - 1990

Zoals reeds aangehaald werd de oorspronkelijke bodemopbouw nergens herkend. Dit was te wijten aan de aanleg van de parking in de tweede helft van de 20e eeuw. De bodemopbouw in profiel 1 bestond uit de toplaag, bestaande uit een 25cm dikke zand-grind stabillisélaag. Hieronder bevond zich een sterk geroerd pakket met een dikte van ca. 40cm ter hoogte van profiel 1, lokaal in het terrein reikten deze tot een diepte van meer dan 1.1m in de vorm van dumpkuilen. Dit pakket kende een scherpe aflijning en reikte lokaal doorheen de zand(lem)ige C-Horizont. De reductiehorizont trad reeds op een diepte van ca. 75cm. Profiel 2 schetste een gelijkaardig beeld, namelijk een verstoring die doorheen de C-horizont reikte met roestverschijnselen aan de bodem van het profiel. Algemeen kan men spreken van een lemige zandbodem zonder profiel die sterk gleyig is met een reductiehorizont.

Figuur 9. Profiel 1

Figuur 10. Profiel 2

Profiel 3 kende tevens een zware verstoring. In dit profiel is doorheen het dikke sterk geroerde pakket dat ook te herkennen was ion de andere profielen een bijkomende verstoring zichtbaar met een sterk verrommelde vulling.

Figuur 11. Profiel 3

Profiel 4 kende tevens een zware verstoring, met dat verschil dat er zich onder de zandige grindlaag nog een 25-30cm dik aangevoerd zandpakket bevond.

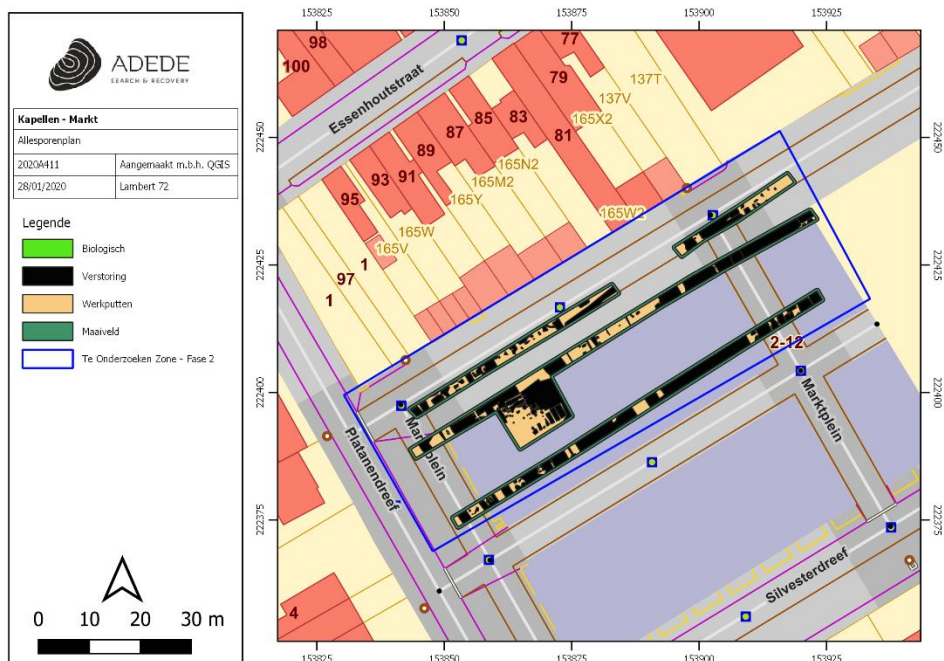

Figuur 12. Profiel 4

3.5.1 Sporenbestand

Tijdens dit proefsleuven onderzoek werden geen sporen gedocumenteerd. De bodem in de sleuven was zodanig verstoord dat er amper onverstoorde zones aangetroffen werden. De meeste verstoringen waren rechthoekig van vorm of onregelmatig, met scherpe, duidelijke aflijningen. Deze verstoringen hebben meestal een zeer donkere en dense vulling, gelijkaardig aan het sterk geroerd pakket dat zichtbaar is in de bodemprofielen. Vermengt doorheen de vulling kunnen verschillende materialen aangetroffen worden, zoals baksteenfragmenten en ander bouwpuin, glas, ...

De verstoringen bevinden zich zeer dicht bij elkaar, met soms maar enkele centimeters van de moederbodem zichtbaar tussenin (Figuur 14). Dit grote aantal recente verstoringen binnen het onderzoeksgebied, zijn waarschijnlijk machinaal aangelegde dumpputten.

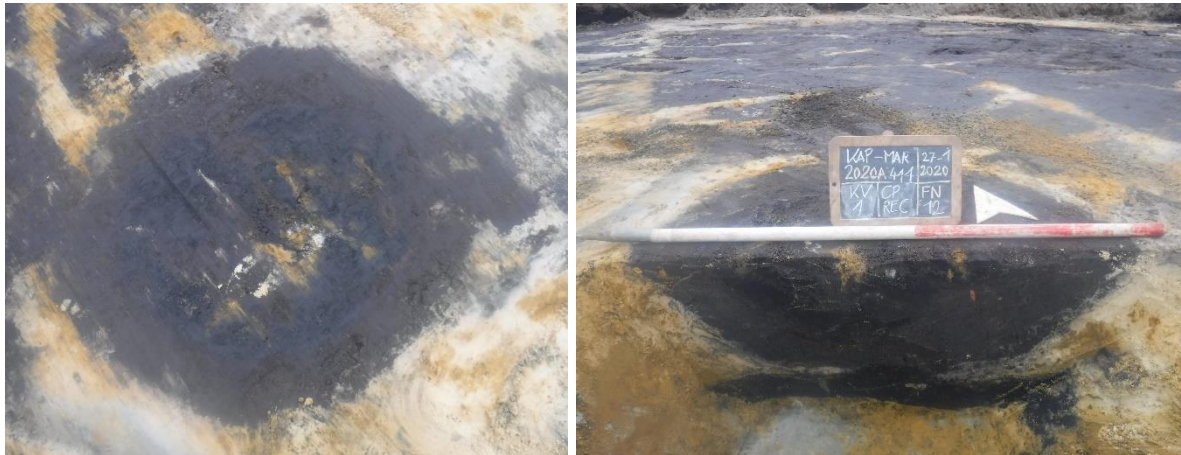
Figuur 13. Allesporenplan.

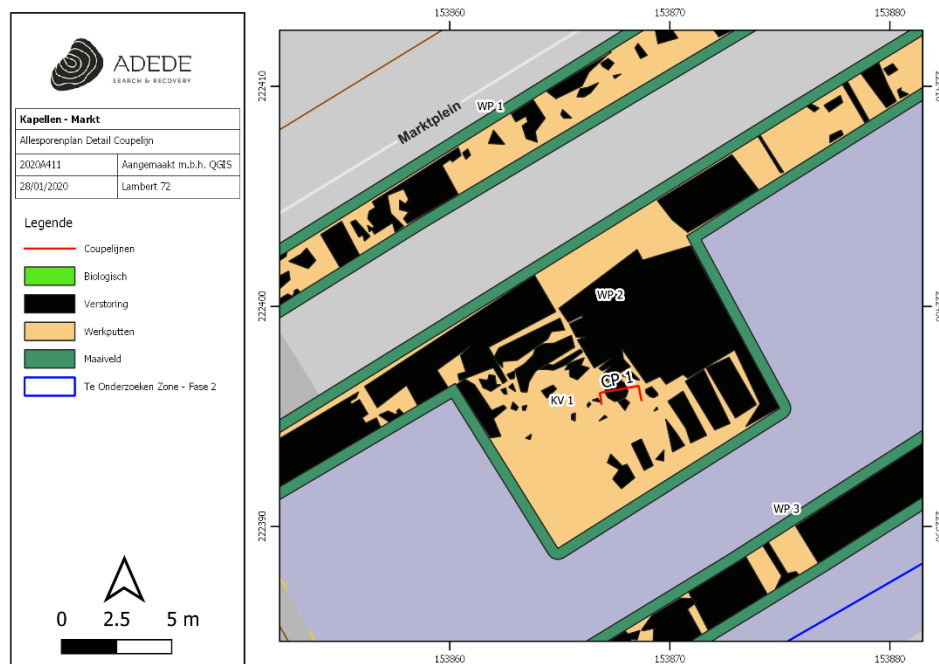
Figuur 14. Overzichtsfoto's van verstoringen

In kijkvenster 1 werd ook een rond en een ovaal recent spoor of verstoring aangetroffen. Het ronde spoor werd gecoupeerd om een inschatting te verkrijgen naar de diepte waarop een eventueel spoor nog kon reiken en de aard van het spoor. In coupe blijft de scherpe aflijning aanwezig en is zichtbaar dat het spoor een halfcirkelvormige doorsnede heeft. Het spoor heeft een gelijkaardige vulling als de grotere rechthoekige verstoringen, inclusief baksteenfragmenten, en een diepte van ongeveer 25 cm.

De bodem van het spoor raakt aan een dense, zwarte verstoorde laag. De aard van de aflijning en van de vulling tonen aan dat het hier wel degelijk om een recente kuil gaat.

Figuur 15. Recent spoor in kijkvenster 1 met coupe

Figuur 16. Detail allesporenplan met aanduiding coupe.

Ter hoogte van proefsleuf 2 werd een kijkvenster aangelegd ten einde een uitbreiding te voorzien binnen de minst verstoorde zone om een volledig geheel van het onderzoeksgebied te waarderen. Dit kijkvenster kenmerkte zich eveneens door een afwezigheid aan archeologisch interessante sporen en bleek bijna volledig verstoord te zijn.

Figuur 17. Overzicht Kijkvenster met zicht op verstoorde zones

Figuur 18. Zicht op bouwpuin binnen verstoorde laag.

3.5.2 Datering en interpretatie

Binnen het onderzoeksgebied werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. De aangetroffen sporen zijn recente verstoringen. Ze getuigen intensieve grondwerken binnen het terrein in het recente verleden, vermoedelijk tijdens de aanleg van de parking in de jaren 70 van de vorige eeuw waarbij doorheen de archeologisch interessante lagen gereikt werd. Een gelijkaardige situatie werd al tijdens de eerste fase van het onderzoek vastgesteld in de oostelijke zone.¹⁰

3.5.3 Beantwoorden onderzoeksvragen

- Op welke diepte bevond zich het archeologisch vlak?

Het archeologische niveau werd vastgesteld op een variërende diepte van ca. 30cm tot 60cm (wegens vergraving en waar nog aanwezig). Het terrein werd volledig afgegraven, echter verschillend in diepte.

- Zijn er binnen de contouren van het onderzoeksgebied sporen terug te vinden met archeologisch en/of cultuurhistorisch relevante waarde?

Nee, alle aangetroffen sporen betroffen een recente verstoring.

- Zijn er sporen/vondsten die extra aandacht verdienen bij eventueel vervolgonderzoek?

Nee

- Wat is het potentieel op kennisvermeerdering?

Het potentieel op kennisvermeerdering is onbestaande bij verder onderzoek wat betreft fase 2 door de afwezigheid van archeologisch relevante sporen in correlatie met de reeds veroorzaakte afgraving doorheen archeologisch relevante lagen.

- Welke strategie dient verder gevolgd te worden ter bescherming van het archeologisch patrimonium ter hoogte van het onderzoeksgebied?

N.v.t.

- Indien vervolgonderzoek dient aangevangen te worden, wat is het budget, personeelseisen, kwalificaties en tijdsduur van het vervolgonderzoek?

N.v.t.

¹⁰ Janssens D., Logan M., 2018

- Welke natuurwetenschappelijke methoden dienen meegenomen te worden bij eventueel vervolgonderzoek?

N.v.t.

4 Synthese

4.1 Besluit gespecialiseerd publiek

Naar aanleiding van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een perceel met een totaal kadastraal oppervlak van ca. 17685m² werd een archeologienota opgesteld. Aanvankelijk werd een bureaustudie uitgevoerd¹¹. Hierbij werd een proefsleuvenonderzoek geadviseerd over 2 geselecteerde zones binnen de projectzone. Deze zones werden opgesplitst in twee fases. Fase 1 werd reeds uitgevoerd.¹² Het huidige proefsleuvenonderzoek behelst fase 2 en werd in zijn volledigheid uitgevoerd.

4.1.1 Archeologische waardering

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven heeft duidelijkheid verschaft omtrent de aan- en/of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied.

Het veldwerk heeft aangetoond dat de natuurlijke bodemopbouw over het volledige deel van de zone fase 2 niet langer intact is, net als de zone van fase 1¹³. Op deze locatie is de bodemopbouw waarbinnen zich archeologisch interessante lagen kunnen bevinden quasi integraal verstoord door het uitvoeren van eerdere werken en het gebruiken als dump voor een varia aan bouw materiaal. Enkele sporen werden aangetroffen ter hoogte van kijkvenster 1, maar deze waren recent van aard.

4.1.2 Potentieel tot kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek

Gezien de hoge verstoringsgraad van de bodem ter hoogte van het plangebied en de afwezigheid van archeologisch interessante sporen is er geen potentieel meer tot kennisvermeerdering ter hoogte van het onderzoeksgebied. Aangezien de verstoring reikt tot voorbij het archeologisch niveau op het overgrote deel van het terrein is er een heel lage verwachting ontstaan naar het aantreffen van intacte archeologische restanten. Bijkomend bevinden de verstoringen zich tot een grote diepte. Gezien het heel lage kennisvermeerderingspotentieel acht ADEDE bvba verder onderzoek niet nodig.

4.2 Besluit breed publiek

Het bureauonderzoek schetste een reële verwachting tot het aantreffen van archeologische restanten binnen het onderzoeksgebied. Hierdoor werd een proefsleuvenonderzoek geadviseerd via uitgesteld

¹¹ *Claeys, S., Janssens, D., 2017*

¹² *Janssens D., Logan M., 2018*

¹³ *Janssens D., Logan M., 2018*

traject. De eerste fase van het onderzoek in het oosten van het onderzoeksgebied toonde een totaal ander beeld, met een zwaar verstoorde bodem over de hele onderzochte zone. Het huidige onderzoek staat in lijn met de eerste fase.

Tijdens het veldwerk werd vastgesteld dat de verstoringsgraad binnen het terrein heel hoog was waardoor het archeologisch niveau in grote mate verstoord is. Verspreid over het gehele terrein zijn verschillende recente puinkuilen, verstoringslagen ed. vastgesteld waardoor het archeologisch potentieel van het plangebied laag tot onbestaande is. Daarnaast werden er evenmin relevante archeologische sporen geregistreerd. Omwille van deze reden adviseert ADEDE bvba geen verder onderzoek.

5 Bibliografie

Claeys S., Janssens D., 2017, Archeologienota Markt te Kapellen (Antwerpen), ADEDE Archeologisch Rapport 219, Gent.

Janssens D., Logan M., 2018, Archeologienota Kapellen - Markt (Antwerpen) proefsleuvenonderzoek, ADEDE Archeologisch Rapport 291, Gent.

Websites:

www.geopunt.be

<https://www.ruimtelijkeordening.be/NL/Beleid/Wetgeving/Omzendbrieven/omzgewestplannen>

6 Sporenlijst

N.v.t.

7 Fotolijst

N°	Spor/sporen	WP	Vlak	Wind- richting	Aard		Omschrijving/extra info	Datum
					Vlak	Profiel		
0001	PR1	1	1	Z		X	Profiel 1	27/01/2020
0002	WP 1 OV1	1	1	W	X		Werkput 1: overzicht 1	27/01/2020
0003	PR2	2	1	Z		X	Profiel 2	27/01/2020
0004	WP 1 OV2	1	1	O	X		Werkput 1: overzicht 2	27/01/2020
0005	WP 2 OV1	2	1	O	X		Werkput 2: overzicht 1	27/01/2020
0006	WP 2 OV2	2	1	O	X		Werkput 2: overzicht 2	27/01/2020
0007	KV 1 OV1	KV1	1	ZO	X		Kijkvenster 1: overzicht 1	27/01/2020
0008	WP 3 OV1	3	1	O	X		Werkput 3: overzicht 1	27/01/2020
0009	PR3	3	1	N		X	Profiel 3	27/01/2020
0010	PR4	3	1	Z		X	Profiel 4	27/01/2020
0011	WP 3 OV2	3	1	O	X		Werkput 3: overzicht 2	27/01/2020
0012	CP REC	KV1	1	N	X		Coupe: recent spoor/verstoring	27/01/2020

8 Vondstenlijst

Inventarisnr.	WP	Spoor	Vlak	Kwadrant	Profiel	Laag	Materiaalcategorie	Aantal	Datering	Beschrijving
0001	2	/	1				Aardewerk	1	Laatmiddeleeuws	Wandfragment met koperglazuur
0002	KV1	/	1				Aardewerk	1	Laatmiddeleeuws	Randfragment in oxiderend gebakken gedraaid aardewerk
0003	3	/	1				Aardewerk	1	Laatmiddeleeuws	Geglazuurd wandfragment in oxiderend gebakken gedraaid aardewerk
0004	3	/	1				Aardewerk	1	Laatmiddeleeuws	Geglazuurd bodemfragment in steengoed

9 Lijst van figuren

Figuur 1. Losse vondsten (links boven: 1, links onder: 2, rechts boven: 3 en rechts onder: 4).....	16 -
Figuur 2. Locaties aangetroffen vondsten.....	16 -
Figuur 3. TAW-hoogtes van het maaiveld.....	17 -
Figuur 4. TAW-hoogtes archeologisch vlak.	18 -
Figuur 5. Overzichtsfoto's werkput 1-3.....	19 -
Figuur 6. Locatie bodemprofielen.....	20 -
Figuur 7. Situering van het projectgebied op de orthofoto 1971.....	21 -
Figuur 8. Situering van het projectgebied op de orthofoto 1979 - 1990	21 -
Figuur 9. Profiel 1.....	22 -
Figuur 10. Profiel 2.....	23 -
Figuur 11. Profiel 3.....	23 -
Figuur 12. Profiel 4.....	24 -
Figuur 13. Allesporenplan.	25 -
Figuur 14. Overzichtsfoto's van verstoringen	26 -
Figuur 15. Recent spoor in kijkvenster 1 met coupe	27 -
Figuur 16. Detail allesporenplan met aanduiding coupe.	27 -
Figuur 17. Overzicht Kijkvenster met zicht op verstoorde zones	28 -
Figuur 18. Zicht op bouwpuin binnen verstoorde laag.	28 -

10 Bijlagen
